

bacteriële tandplaque en het ontstaan van gingivitis. Ook staat vast dat een langer durende gingivitis kan leiden tot parodontale afbraak. De mate en snelheid van parodontale afbraak vertoont binnen de bevolking en ook binnen een dentitie grote verschillen. Hij kwam tot de volgende conclusies:

- Parodontale afbraak kan voorkómen worden door te zorgen dat het tandvlees ontstekingsvrij is en blijft. Tot nu toe kan dit, voor de langere termijn, alleen door middel van een grondige plaqueverwijdering eenmaal per dag. Niet alle gingivitis echter leidt tot parodontale afbraak, hetgeen betekent dat niet iedereen evengoed behoeft te poetsen. Helaas is het moeilijk te voorspellen wie wel en wie geen risico loopt op progressieve parodontale afbraak.
- Als er verlies van steunweefsel is opgetreden en er diepe pockets zijn moet de behandeling van de patiënt gericht zijn op het ontstekingsvrij maken van de gingiva door middel van subgingivale reiniging en plaquebestrijding.
- Progressie van parodontale afbraak is te verwachten als diepere pockets ook na een grondige behandeling bloeden na sondering.
- De nazorg na parodontale chirurgie is buitengewoon belangrijk. Als er geen adequate nazorg c.q. plaquebestrijding plaatsvindt, dan treedt er versnelde afbraak op.

Prof. Dr. O. Backer Dirks, tandarts, hoofd van de vakgroep Preventieve en Sociale Tandheelkunde van de rijksuniversiteit te Utrecht, besloot de reeks voordrachten. Hij gaf eerst commentaar op recente ontwikkelingen binnen tandheelkundige gezondheidszorg en het onderwijs. Op grond van gegevens uit wetenschappelijk onderzoek waren zijn belangrijkste conclusies de volgende:

- Mondgezondheid is voor een belangrijk deel een subjectief begrip.
- Cariës is niet te zien, caviteiten zijn dit wel.
- Speekselanalyses en bacteriologisch onderzoek van de plaque vertonen een hoge correlatie met de mate van voorkomen van cariës binnen een mond. Deze tests hebben echter geen enkele voorspellende waarde met betrekking tot de ontwikkeling van cariës in de toekomst.
- Een stelsel van criteria, als basis voor een waardering van gebitsgezondheid op grond waarvan bepaalde patiënten andere rechten hebben dan anderen, selecteert niet de 'slechte' of 'goede' patiënten maar de tandartsen die er wel of niet in slagen om een goede samenwerking met hun patiënten tot stand te brengen.
- Alles wijst erop dat voor mensen in de 'hogere' sociale klassen de gebitsziekten minder bedreigend zijn voor het behoud van het natuurlijke gebit dan in de 'lagere'. Alle preventieve activiteiten zouden dus vooral gericht moeten zijn op de lagere sociale klassen.

- Bij het voorgestelde normenpakket is het niet denkbeeldig dat juist de patiënten uit de lagere sociale klassen (degenen die het 't meest nodig hebben) het eerst 'uit de boot vallen'.

De feiten en interpretaties die op deze dag zijn aangedragen zullen wellicht als uitgangspunt gaan dienen voor nadere studie en bespreking in kleinere kring.

J. van den Heuvel

Internationaal

FÉDÉRATION DENTAIRE INTERNATIONALE

The Johnson and Johnson - F.D.I. International Preventive Dentistry Awards

De F.D.I. kent eens in de drie jaar - daartoe in staat gesteld door Johnson and Johnson Dental Products Company - een prijs toe aan degene die zich heeft onderscheiden op het terrein van de preventieve tandheelkunde. De laatste keer werd deze prijs uitgereikt tijdens het 68e Wereldjaarcongres van de F.D.I. te Hamburg in 1980. De winnaars ontvingen toen ieder \$ 2.000. In 1983 zal deze prijs in Tokyo worden uitgereikt tijdens het 71e Wereldjaarcongres dat door de F.D.I. wordt georganiseerd.

In aanmerking komen inzenders in de navolgende categorieën:

- Community programmes.
- Professional education.
- Research.

Zij die wensen mee te dingen naar, of zij die de aandacht willen vestigen op personen die in aanmerking kunnen komen voor, deze prijs, worden verzocht - vóór 1 september 1982 - contact op te nemen met de Executive Director van de F.D.I., 64 Wimpole Street, London W1M 8AL, Engeland met vermelding van gegevens die hun aanmelding aannemelijk kunnen maken. Iedereen, die werkzaam is op het terrein van de tandheelkundige gezondheidszorg (of zij die daarvoor worden opgeleid) kunnen naar deze prijzen meedingen.

Binnenland

EREDOCTORAAT PROF. DR. JAN LINDHE

Tijdens de plechtige viering van de 350e Dies Natalis van de Universiteit van Amsterdam op vrijdag 8 januari 1982 in de Nieuwe Kerk is - in aanwezigheid van Hare Majesteit de Koningin - onder anderen een eredoctoraat in de Geneeskunde uitgereikt aan Prof. Dr. J. T. Lindhe, hoogleraar in de Parodontologie aan de Universiteit van Göteborg (Zweden). Promotor was Prof. Dr. L. Coppes.

Professor Lindhe behoort tot die betrekkelijk kleine groep onderzoekers van wie belangrijke impulsen zijn uitgegaan en die een fundamentele

bijdrage hebben geleverd aan de opbloei van de tandheelkundige wetenschap in de naoorlogse periode zowel op preventief als op curatief gebied. De resultaten van zijn werk zijn neergelegd in meer dan 150 publikaties, die voor het merendeel zijn verschenen in vooraanstaande, internationale tandheelkundige tijdschriften.

Het onderzoek door Lindhe en zijn medewerkers verricht, in het bijzonder op het gebied van de etiologie en de pathogenese van parodontale aandoeningen, mag met recht grondig en veelzijdig worden genoemd. Het omvat zowel experimenteel als klinisch werk, waarvan de waarde en het belang alom door vakgenoten wordt erkend. Een zelfde positieve beoordeling vielen zijn onderzoeken met betrekking tot de traumatische occlusie in relatie tot de progressie van parodontale afbraak ten deel. De resultaten van al dit speurwerk hebben ongetwijfeld vergaande consequenties voor de uitoefening van de tandheelkunde in de algemene praktijk.

Lindhe's veelzijdigheid wordt overigens nog eens duidelijk gedemonstreerd door het feit dat hij bij zijn onderzoeken gebruik maakte van endocrinologische, immunologische, farmacologische en microbiologische technieken.

Met recht heeft de Universiteit van Amsterdam de man geëerd die in hoge mate ertoe heeft bijgedragen dat de parodontologie werd geïntegreerd in de restauratieve tandheelkunde. Mede door zijn toedoen heeft de professie leren inzien dat een patiënt niet is gebaat bij een perfect uitgevoerde technische behandeling, waarbij de biologische principes geweld wordt aangedaan.

L. Coppes

KLINISCHE AVOND VOOR TANDARTSEN TE UTRECHT

Aankondiging programma 15 februari 1982

Op maandag 15 februari a.s. zal een klinische avond worden gehouden in de groene collegezaal van het Tandheelkundig Instituut, Sorbonnelaan 16 te Utrecht-De Uithof. Aanvang 20.00 uur.

Programma:

Prof. G. E. Flögel: Koud-polymeriserende kunstharsen voor directe reliners.
D. Slob: Forensische odontologie.

Data volgende klinische avonden: 24 mei en 22 november 1982.

Ta PROMOTIE

H. H. Tan

Op donderdag 17 december 1981 promoveerde de heer H. H. Tan (Amsterdam) tot doctor in de Geneeskunde aan de Universiteit van Amsterdam, op een proefschrift getiteld: 'Het Project Abcoude; een sociaal-tandheelkundig onder-

zoek naar het effect van preventieve maatregelen en van delegatie van extra taken aan mondhygiënisten in een algemene groepspraktijk'. Promotor was Prof. Dr. B. Houwink, co-promotor Prof. Dr. G. J. Mellenbergh (hoogleraar in de Methodenleer van het empirisch onderzoek in de psychologie aan de Universiteit van Amsterdam), terwijl dr. F. F. H. Rutten en Prof. dr. S. K. Thoden van Velzen als co-referenten optraden.

POSTACADEMISCH ONDERWIJS TANDHEELKUNDE

Aankondiging cursus d.d. 7 mei 1982

De Subfaculteit Tandheelkunde van de Universiteit van Amsterdam organiseert in samenwerking met de Commissie van Voorbereiding Postacademisch Onderwijs Tandheelkunde een cursus 'Röntgenologische aspecten van afwijkingen in en om de mond' op vrijdag 7 mei 1982 van 9.00-17.00 uur.

De diagnostische waarde van conventioneel röntgenologisch onderzoek is geenszins teruggedrongen door nieuwe, in de diagnostiek gebruikte beeldvormende technieken. Juist eenvoudige röntgenopname-technieken kunnen een belangrijke bijdrage leveren in de diagnostiek van afwijkingen in het oro-faciale gebied. De tandarts-algemeen-practicus is, in tegenstelling tot de meeste andere clinici, zijn eigen röntgenoloog. Dit houdt in dat van de tandarts naast het beheersen van voornoemde röntgenologische onderzoekstechnieken, eveneens een weloverwogen diagnostisch oordeel mag worden verwacht.

De diagnostiek staat centraal in deze cursus. Achtereenvolgens worden de röntgenologische aspecten en differentiële diagnosen besproken van ontstekingen, tumoren en tumorachtige afwijkingen, ontwikkelingsstoornissen en degeneratieve afwijkingen van: het gebitselement, de hiermee geassocieerde structuren (parodontium en periapex), de overige kaak en het kaakgewricht.

Een actieve rol van de deelnemers is bij deze cursus mogelijk. Hiertoe zijn de plaatsen van de deelnemers voorzien van een toetsenpaneel ('stembokje') dat is verbonden met een in de zaal opgesteld elektronisch scorebord. Na elk afgerond onderwerp worden een aantal problemen geprojecteerd. Hierop kunnen de cursusdeelnemers via hun stembokje anoniem reageren, waarna de verdeelde (?) mening wordt weergegeven op het scorebord. Tevens wordt ruimte opengelaten voor discussie.

Docenten

De cursus wordt georganiseerd door de afdelingen Röntgendiagnostiek en Pathologie van de Mondholte. Specifieke bijdragen worden geleverd vanuit de vakgroepen Cariologie, Endodontologie en Pedodontologie; Parodontologie; Functieleer van het Kauwstelsel en Mondziek-

ten en Kaakchirurgie. Tijdens de cursus wordt een syllabus verstrekt.

Informatie

Voor inhoudelijke informatie kunt u zich wenden tot C. P. van Ooij/J. Bras, bereikbaar via telefoonnummer 020-156936, toestel 236.

Aanmelding

Nadere gegevens over de wijze van aanmelding en de cursuskosten volgen in de februari-aflevering.

UNIVERSITEITSDAG 1982 R.U. UTRECHT

Aankondiging programma d.d. 19 maart

Op de Universiteitsdag van 19 maart 1982 wordt – van 10.00 tot ± 16.00 uur – in het kader van het Postacademisch Onderwijs wederom een centraal thema behandeld. Daartoe is het onderwerp gekozen: *Enige aspecten betreffende tandcariës. Restaureren, cureren of voorkómen?*

Het ligt in de bedoeling een overzicht samen te stellen met samenvattingen van de inleidingen, dat ter plaatse zal worden uitgereikt.

Zij die het programma van de Universiteitsdag wensen te volgen worden verzocht vóór 1 maart 1982 een bedrag van f 50,- over te maken op postgironummer 425129 ten name van Rijksuniversiteit, Administratief Ambtenaar Tandheelkunde, Utrecht, onder vermelding van Universiteitsdag 1982. In dit bedrag is begrepen koffie, een lunch (van ± 12.15 tot 14.00 uur) en de syllabus. Betaling geldt als inschrijving. Betalingen die na 1 maart binnenkomen zullen worden gerestitueerd.

Het maximum aantal belangstellenden bedraagt 250. Degenen die niet meer geplaatst kunnen worden, zullen hiervan tijdig in kennis worden gesteld; hun betaling zal eveneens worden gerestitueerd.

Programma:

Prof. Dr. O. Backer Dirks: Tandcariës: voorkomen – cureren – restaureren. Is vroegtijdige diagnostiek van cariës mogelijk?

Dr. J. H. J. Huis in 't Veld: Fluoride bij voorkomen en genezen van tandcariës: theoretische aspecten.

C. van Loveren: Fluoride bij voorkomen en genezen van tandcariës: praktische aspecten.

Dr. W. H. van Palenstein Helderman en mw. R. G. Peek-Bartstra: De bescherming van gezonde en zieke putten en fissuren.

Agenda

Data der voornaamste wetenschappelijke congressen en vergaderingen in binnen- en buitenland.

* Eerste vermelding

1982

28 januari

Klinische avond voor tandartsen in de collegezaal Tandheelkunde/Verloskunde, Ant. Deusinglaan 1, Groningen. Thema: 'Implantaten'. Aanvang 20.00 uur precies.

* 15 februari

Klinische avond voor tandartsen in de groene collegezaal van het Tandheelkundig Instituut, Sorbonnelaan 16, Utrecht-De Uithof. (Zie ook rubriek Binnenland.)

16 februari

Klinische avond voor tandartsen te Amsterdam, Louwesweg 1, Slotervaart. Aanvang 20.00 uur.

* 21-24 februari

117e Midwinter Meeting Chicago Dental Society, Conrad Hilton Hotel, Chicago, V.S. Inl. Mr. M. Armitage, Amerikaanse ambassade, Lange Voorhout 102, 2514 EJ 's-Gravenhage.

4 maart

Voorjaarsvergadering Ned. Tandheelkundig Genootschap, Jaarbeurs congres- en vergadercentrum, Utrecht.

23-24 maart

Epilepsie-Manifestatie, Congresgebouw, Den Haag.

25 maart

Klinische avond voor tandartsen in de collegezaal Tandheelkunde/Verloskunde, Ant. Deusinglaan 1, Groningen. Thema: 'Het onderwijs aan de Subfaculteit Tandheelkunde en zijn postacademische 'uitlopers'. Aanvang 20.00 uur precies.

25 maart (gewijzigde datum)

Klinische avond voor tandartsen in de collegezaal van het Gebouw voor klinische tandheelkunde, Philips van Leydenlaan 25, Heyendaal, Nijmegen. Aanvang 20.00 uur.

6-7 april

Nascholingscursus 'Oral Surgery', Vrije Universiteit te Amsterdam. Inl. mw. R. Mooijen, AZVU, De Boelelaan 1117, 1007 MB Amsterdam, tel. 020-548 2306.

7-8 april

Nascholingscursus 'Oral Pathology', Vrije Universiteit te Amsterdam. Inl. mw. R. Mooijen, AZVU, De Boelelaan 1117, 1007 MB Amsterdam, tel. 020-548 2306.

* 7-8 april

23e Federatieve Vergadering van Medisch Wetenschappelijke Verenigingen, Medische Faculteit Vrije Universiteit, Van de Boechhorststraat 7, Amsterdam. Inl. mw. M. M. C. Bruens-Dirks, Geert Grooteplein Noord 21, postbus 9101, 6500 HB Nijmegen. Telefoon 080-51 31 68/22 99 09.